

ที่ สน ๐๐๒๓.๖/ว ๓๗/๑ ๗

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
ถนนศุนย์ราชการ ถนน ๔๗๐๐

๒๕๖๗ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง การป้องกันภัยสุขภาพที่เกิดในช่วงฤดูร้อนของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๗

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร และนายกเทศมนตรีนครสกลนคร

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดสกลนคร ด่วนที่สุด ที่ สน ๐๐๒๓.๖/ว ๕๗๓๔ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๗

๒. หนังสือจังหวัดสกลนคร ด่วนที่สุด ที่ สน ๐๐๒๓.๖/๖๓๔๔ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ นท ๐๘๗๙.๓/ ว ๑๕๗๔

ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดสกลนครได้ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์มาตรการเฝ้าระวังและผลกระทบต่อสุขภาพจากโรคฮีทสโตรก (Heat Stroke) และการป้องกันโรคติดต่อที่เกิดในช่วงฤดูร้อนของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อให้มีการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากโรคฮีทสโตรก (Heat Stroke) และป้องกันการระบาดของโรคติดต่อที่เกิดจากอาหารและน้ำในช่วงฤดูร้อนของประเทศไทย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

จังหวัดสกลนครได้รับแจ้งจากการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า เพื่อเป็นการเฝ้าระวังการป้องกันภัยสุขภาพที่เกิดในช่วงฤดูร้อน จึงขอความร่วมมืออำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

๑. ผู้จากความร้อน

อาการ มีตุ่มคันสีแดงเล็ก ๆ มักพบบริเวณคอ หน้าอก ใต้รswagen รักแร้ ขาหนีบข้อพับแขนและขา สาเหตุ เกิดจากการระคายเคืองของผิวนังจากเหื่อออกมาก

การรักษา/การป้องกัน (๑) อยู่ในที่อากาศเย็น เพื่อลดการเหื่อออก

(๒) อาบน้ำบ่อย ๆ รักษาความสะอาดของผิว

(๓) สวมใส่เสื้อผ้าที่ระบายอากาศได้ดี

(๔) หายาที่มีฤทธิ์ช่วยลดอาการคัน

๒. บวมจากความร้อน

อาการ บวม โดยเฉพาะบริเวณเท้า มักเกิดในช่วง ๒ - ๓ วันแรก ที่สัมผัสอากาศร้อน สาเหตุ เกิดจากความร้อนทำให้หลอดเลือดที่ผิวนังขยายตัว และมีสารน้ำค้างอยู่ที่ข้อ เท้า และขาทำให้เกิดอาการบวม

การรักษา/การป้องกัน (๑) อาการบวมสามารถหายเองได้

(๒) ไม่ควรใช้ยาขับปัสสาวะ

(๓) ควรพักผ่อนให้เพียงพอและนอนยกขาให้สูง

๓. ตะคริวจากความร้อน

อาการ กล้ามเนื้อหดเกร็งเฉียบพลัน มักเกิดบริเวณหน้าท้อง แขน ขา สาเหตุ เกิดจากการสูญเสียเหลืองแร่ จากการเสียเหื่อเป็นจำนวนมาก

/การรักษา...

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

การรักษา/การป้องกัน (๑) ควรพักทันทีในที่ร่มและเย็น

- (๒) นวดเบาๆ ตรงที่เป็นตะคริวสลับกับการยืดกล้ามเนื้อ
- (๓) ดีมเน้าสะกดหรือเครื่องดีมเกลือแร่ เพื่อชดเชยน้ำที่ร้าสูญเสียไป
- (๔) หากเป็นตะคริวนานกว่า ๑ ชั่วโมง ควรปรึกษาแพทย์

๔. เป็นลมแดด

อาการ หน้ามืด วิงเวียนหัว และเป็นลมหมดสติ พับบ่ออยู่ในผู้ที่ไม่เคยขึ้นกับอากาศร้อน
สาเหตุ ร่างกายพยายามขับความร้อนส่วนเกินออก โดยเพิ่มการไหหลวียนเลือดไปที่ผิวนัง
ทำให้เลือดไปเลี้ยงสมองไม่เพียงพอ

- การรักษา/การป้องกัน (๑) ควรพักในที่ร่มและเย็น นอนหงายลงกับพื้น เหยียดแขนขา
- (๒) ใช้หมอนหรือสิ่งอื่นรองขา และเท้าให้สูงกว่าลำตัว
  - (๓) คลายเสื้อผ้าให้หัวลง ใช้ผ้าชุบน้ำเย็นเช็ดหน้า และปีบวนด แขนขา
  - (๔) หากอาการไม่ดีขึ้นใน ๓๐ นาที ควรรีบไปพบแพทย์

๕. เพลียแดด

อาการ เหื่องออกรماก อ่อนแรง ปวดกล้ามเนื้อ ปวดหัว เวียนหัว สับสน มึนงง คลื่นไส้
อาเจียน และอาจเป็นลม
สาเหตุ เกิดขึ้นเมื่ออุ่นในที่อากาศร้อนจัด ทำให้สูญเสียน้ำและเกลือแร่จากการเสียเหงื่อ^๑
เป็นจำนวนมาก และเกิดภาวะขาดน้ำ

- การรักษา/การป้องกัน (๑) ย้ายผู้ป่วยไปอยู่ในที่ร่มและเย็น หรือสถานที่ที่มีเครื่องปรับอากาศ
- (๒) ถอดเสื้อผ้าผู้ป่วยออกให้เหลือเท่าที่จำเป็น เพื่อระบายความร้อน
  - (๓) จับผู้ป่วยนอนราบ ใช้หมอนหรือสิ่งอื่นรองขาให้สูงกว่าลำตัว
  - (๔) ห่มด้วยผ้าเปลี่ยนและใช้พัดลมเป่า วางแผนใส่น้ำแข็งไว้ ตามซอก
คอ รักแร้และขาหนีบ
  - (๕) หากผู้ป่วยอาการไม่ดีขึ้น ให้รีบนำส่งโรงพยาบาลทันที

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
และเทศบาลนครสกลนคร ก็ให้พิจารณาดำเนินการเข่นเดียวกัน

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยุต วงศ์วณิช)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานบริการสาธารณสุขท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๒๗๑ ๖๔๔๒

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

- ผู้ช่วย บก. ○ กง.กฎหมายฯ
 กง.มาตรฐานฯ ○ กง.การเงินฯ
 กง.ส่งเสริมฯ ○ กง.บริการฯ

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๗.๓/ว ๑ ดํ๊๖๔

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นฯ
เลขที่รับ..... ๙๖ ๗ วัน... ๗ เม.ย. ๕๖

ศักกาลงานจังหวัดสกลนคร
รับเลขที่..... ๕๕๑๒
วันที่... ๑๗ เม.ย. ๒๕๖๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น..... ๑.

ถนนครราษฎร์ฯ เขตคุ้ม กทม. ๑๐๓๐๐

สต๊อก.สธ.

๑๗ เมษายน ๒๕๖๗

เลขที่รับ..... ๒๗๐๓

วันที่... ๑๗ เม.ย. ๒๕๖๗

เวลา.....

เรื่อง การป้องกันภัยสุขภาพที่เกิดในช่วงฤดูร้อนของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างอิง ๑. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๗.๓/ว ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗

๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๗.๓/ว ๑๒๙ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย Infographic การป้องกันภัยสุขภาพ

ที่เกิดในช่วงฤดูร้อนของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๗

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์มาตรการเฝ้าระวังและผลกระทบต่อสุขภาพจากโรคอีสต์สโตรก (Heat Stroke) และการป้องกันโรคติดต่อที่เกิดในช่วงฤดูร้อนของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อให้มีการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากโรคอีสต์สโตรก (Heat Stroke) และป้องกันการระบาดของโรคติดต่อที่เกิดจากอาหารและน้ำในช่วงฤดูร้อนของประเทศไทย นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการเฝ้าระวัง การป้องกันภัยสุขภาพที่เกิดในช่วงฤดูร้อน จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

๑. ผู้จากความร้อน

อาการ มีตุ่มคันสีแดงเล็ก ๆ มักพบบริเวณคอ หน้าอก ใต้ร่านม รักแร้ ขาหนีบข้อพับแข็งและชา สาเหตุ เกิดจากการระคายเคืองของผิวน้ำจากการเปลี่ยนแปลงอากาศ

การรักษา/การป้องกัน (๑) อยู่ในที่อากาศเย็น เพื่อลดการเปลี่ยนแปลง

(๒) อาบน้ำบ่อย ๆ รักษาความสะอาดของผิว

(๓) สวมใส่เสื้อผ้าที่ระบายอากาศได้ดี

(๔) หายใจที่มีถุงหุ้มลดอาการคัน

๒. บวมจากความร้อน

อาการ บวม โดยเฉพาะบริเวณเท้า มักเกิดในช่วง ๒ – ๓ วันแรก ที่สัมผัสอากาศร้อน สาเหตุ เกิดจากความร้อนทำให้หลอดเลือดที่ผิวน้ำขยายตัว และมีสารน้ำค้างอยู่ที่ข้อเท้าและขา ทำให้เกิดอาการบวม

การรักษา/การป้องกัน (๑) อาการบวมสามารถหายเองได้

(๒) ไม่ควรใช้ยาขับปัสสาวะ

(๓) ควรพักผ่อนให้เพียงพอและอนุญาตให้สูบ

๓. ตะคริวจากความร้อน

อาการ กล้ามเนื้อหดเกร็งเฉียบพลัน มักเกิดบริเวณหน้าท้อง แขน ขา สาเหตุ เกิดจากการสูญเสียเกลือแร่ จากการเสียเหงื่อเป็นจำนวนมาก

การรักษา/การป้องกัน (๑) ควรพักผ่อนที่阴凉และเย็น

(๒) นวดเบาๆ ตรงที่เป็นตะคริวสลับกับการยืดกล้ามเนื้อ

(๓) ดื่มน้ำสะอาดหรือเครื่องดื่มเกลือแร่ เพื่อทดแทนน้ำที่ร่างกายสูญเสียไป

(๔) หากเป็นตะคริวนานกว่า ๑ ชั่วโมง ควรปรึกษาแพทย์

๔. เป็นลมเดด

อาการ หน้ามืด วิงเวียนหัว และเป็นลมหมดสติ พับบ่ออยในผู้ที่ไม่เคยขึ้นกับอาการร้อน สาเหตุ ร่างกายพยายามขับความร้อนส่วนเกินออก โดยเพิ่มการให้ลางเวียนเลือดไปที่ผิวนัง

ทำให้เลือดไปเลี้ยงสมองไม่เพียงพอ

การรักษา/การป้องกัน (๑) ควรพักในที่ร่มและเย็น นอนหงายลงกับพื้น เหยียดแขนขา

(๒) ใช้หมอนหรือสิ่งอื่นรองขา และเท้าให้สูงกว่าลำตัว

(๓) คลายเสื้อผ้าให้หลวม ใช้ผ้าชุบน้ำเย็นเช็ดหน้า และบีบวนด้านขา

(๔) หากอาการไม่ดีขึ้นใน ๓๐ นาที ควรรีบไปพบแพทย์

๕. เพลี้ยเดด

อาการ เหงื่อออกรามาก อ่อนแรง ปวดกล้ามเนื้อ ปวดหัว เวียนหัว สับสน มึนงง คลื่นไส้ อาเจียน และอาจเป็นลม

สาเหตุ เกิดขึ้นเมื่ออุ่นในที่อากาศร้อนจัด ทำให้สูญเสียน้ำและเกลือแร่จากการเสียเหงื่อ เป็นจำนวนมาก และเกิดภาวะขาดน้ำ

การรักษา/การป้องกัน (๑) ย้ายผู้ป่วยไปอยู่ในที่ร่มและเย็น หรือสถานที่ที่มีเครื่องปรับอากาศ

(๒) ถอดเสื้อผ้าผู้ป่วยออกให้เหลือเท่าที่จำเป็น เพื่อรับประคบร้อน

(๓) จับผู้ป่วยนอนราบ ใช้หมอนหรือสิ่งอื่นรองขาให้สูงกว่าลำตัว

(๔) ห่มด้วยผ้าเบิกและใช้พัดลมเป่า วางแผนไส่น้ำแข็งไว้ตามซอกคอ

รักแร้และขาหนีบ

(๕) หากผู้ป่วยอาการไม่ดีขึ้น ให้รีบนำส่งโรงพยาบาลทันที

ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่ <https://me-qr.com/O5JrqZA5> หรือ QR Code
ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศรีพันธ์ ศรีกงพล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขท้องถิ่น

กลุ่มงานป้องกันโรค

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๕๐๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นางสาวรัตนาภรณ์ สองแก้ว

นายอนุวัฒน์ สารแก้ว

กัยสุขภาพ ที่มาในคุณรู้ว่า

ผับจากความร้อน

อาการ

มีตุ่มคันสีแดงเล็ก ๆ มักพบบริเวณคอ หน้าอก
ใต้รากนบ รักแร้ ขาหนีบ ข้อพับแขนและขา

สาเหตุ

เกิดจากการระคายเคืองของผิวหนังจากเหงื่อออกรามาก

การดูแลรักษา

- อยู่ในที่อากาศเย็น เพื่อลดการเหงื่อออกราม
- สวนใส่เสื้อผ้าที่ระบายอากาศได้ดี
- อาบน้ำป่อย ๆ รักษาความสะอาดของผิว
- พยายามที่มีถุงธุรกิจช่วยลดอาการคัน

บวนจากความร้อน

อาการ

บวนโดยเฉพาะบริเวณเท้า มักเกิดขึ้นในช่วง
2-3 วันแรก ก่อให้ผู้สูงอายุเสี่ยงมาก

สาเหตุ

เกิดจากความร้อนทำให้หลอดเลือดที่ผิวหนังขยายตัว และมีสารน้ำคั่งอยู่ที่ข้อเท้าและขา
ทำให้เกิดอาการบวน

การดูแลรักษา

- อาการบวนสามารถหายเองได้
- ควรพักผ่อนให้เพียงพอและนอนยกขาให้สูง
- ไปควรใช้ยาขับปัสสาวะ

ตะคริวจากความร้อน

อาการ

กล้ามเนื้อหัดเกร็งเรียบพลับ บักเกิดบริเวณ
หน้าท้อง แขนขา

สาเหตุ

เกิดจากการสูญเสียเกลือแร่จากการเสียเหงื่อเป็นจำนวนมาก

การดูแลรักษา

- ควรพักผ่อนที่ร่มและเย็น บนเบาะ ๆ ตรงที่เป็นตะคริวสลับกับการยืดกล้ามเนื้อ
- ดื่มน้ำสะอาดหรือเครื่องดื่มเกลือแร่เพื่อชดเชยน้ำที่ร่างกายสูญเสียไป
- หากเป็นตะคริวนานกว่า 1 ชั่วโมง ควรปรึกษาแพทย์

เป็บลมแฉด

อาการ

หน้ามืด วิงเวียนหัว และเป็บลมหนดสติ
พอบ่ออยู่ในผู้ที่ไม่เคยซินกับอาการร้อน

สาเหตุ

ร่างกายพยายามขับความร้อนส่วนเกินออก โดยเพิ่มการไอหรือหายใจออกไปที่ผิวหนัง
ทำให้เลือดไปเลี้ยงสมองไปเพียงพอ

การดูแลรักษา

- ควรพักในที่ร่มและเย็น นอนหงายลงกับพื้น เหยียดแขนขา
ใช้หมอนหรือสิ่งอื่นรองขาให้สูงกว่าลำตัว
- คลายเสื้อผ้าให้หลวม ใช้ผ้าชุบน้ำเย็นเช็ดหน้า และบีบบวต แขนขา
- หากอาการไม่ดีขึ้นใน 30 นาที ควรรีบไปพบแพทย์

เพลียแฉด

อาการ

เหงื่อออกราม ก่อเรื่องปวดกล้ามเนื้อ ปวดหัว
เวียนหัว สับสน มึนงง คลื่นไส้ อาเจียน และอาเจ็บลม

สาเหตุ

เกิดขึ้นเมื่อยื่นในที่อากาศร้อนจัด ทำให้สูญเสียน้ำและเกลือแร่จากการเสียเหงื่อ

การดูแลรักษา

- ย้ายผู้ป่วยไปอยู่ในที่ร่มและเย็น หรือสถานที่ที่มีเครื่องปรับอากาศ
- กดเสื้อผ้าผู้ป่วยออกให้เหลือเท่าที่จำเป็น เพื่อระบายความร้อน
- จับผู้ป่วยบน牋 ใช้หมอนหรือสิ่งอื่นรองขาและเท้าให้สูงกว่าลำตัว
- ห่มด้วยผ้าเปียกและใช้พัดลมเป่า วางแผนถูกต้องให้ร่างกายหายใจได้ดี
- หากผู้ป่วยอาการไม่ดีขึ้น ให้รีบนำส่งโรงพยาบาลทันที

ขอบคุณคุณข้อมูลจาก: กรมควบคุมโรค

กองสาธารณสุขท่องเที่ยว: กสทท. บองกันโรค

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น: Dapalit.com